

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України
«Про громадянство України» щодо додаткових підстав недопущення
виходу із громадянства України
(реєстр. № 4235 від 15 березня 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на засіданні 6 вересня 2016 року (протокол № 50) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо додаткових підстав недопущення виходу із громадянства України (далі – Законопроект) (реєстр. № 4235 від 15 березня 2016 року), поданий народним депутатом України Бубликом Ю.В.

Згідно з поясннювальною запискою метою Законопроекту є вдосконалення вітчизняного законодавства у галузі громадянства.

Автором пропонується внести зміни до статті 18 Закону України «Про громадянство України», передбачивши додаткову підставу недопущення виходу із громадянства України, а саме невиконання зобов'язань перед державою або майнових зобов'язань, з якими пов'язані інтереси юридичних чи фізичних осіб на території України. Також Законопроектом пропонується скоротити строк розгляду заяв і подань з питань припинення громадянства України.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

Україна є сувереною і незалежною, правою державою, в якій органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а їхні нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй, чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (стаття 1, частина друга статті 8, частина перша статті 9, частина друга статті 19 Основного Закону України).

Конституцією України (частина перша статті 25) встановлено, що громадянин України не може бути позбавлений громадянства і права змінити громадянство.

За Основним Законом України (стаття 4) підстави набуття і припинення громадянства України визначаються законом.

Відповідно до принципу державного суверенітету питання набуття чи втрати громадянства регулюються державою на її власний розсуд.

Європейською конвенцією про громадянство (абзац четвертий преамбули) передбачено, що у питаннях, які стосуються громадянства, мають враховуватися законні інтереси як держав, так і окремих осіб.

В Загальній декларації прав людини (частина друга статті 29) зазначено, що при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві.

Законом України «Про громадянство» (абзац другий частини першої статті 1) (далі – Закон) визначено, що громадянство України – це правовий зв'язок між фізичною особою і Україною, що знаходить свій вияв у їх взаємних правах та обов'язках.

Право змінювати громадянство є ознакою демократичного характеру держави. Зміна особою громадянства передбачає два етапи: вихід з громадянства однієї держави та набуття громадянства іншої держави. Разом з тим вихід з громадянства України не допускається, якщо особу, яка клопоче про вихід з громадянства, в Україні повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення або стосовно якої в Україні є обвинувальний вирок суду, що набрав законної сили і підлягає виконанню (стаття 18 Закону). Тобто, громадяни мають можливість знати, яка саме їх власна поведінка не є бажаною для держави і скорегувати її або утриматися від певних дій.

Згідно з Основним Законом України (пункт 2 частини першої статті 92) громадянство та правосуб'єктність громадян визначаються виключно законом. Прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо додаткових підстав недопущення виходу із громадянства України (реєстр. № 4235 від 15 березня 2016 року), поданий народним депутатом України Бубликом Ю.В., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ